

POKRAJINSKI MUZEJ PTUJ

Tako kot "ponavadi", je tudi to leto potekalo v usklajevanju podiplomskega študija z rednim delom ter delom na posameznih raziskovalno - razstavnih projektih.

Sistematično audiovizualno dokumentiranje (s S VHS in VHS video tehniko, diapozitivi, črno - belimi fotografijami) je najtesneje povezano z raziskovalno dokumentarnim delom, orientiranim predvsem na naslednja področja: 1 - audiovizualno dokumentarno in raziskovalno delo tistega, kar je relevantno za našo institucijo, 2 - za redno delo etnološkega oddelka, 3 - za individualno ali teamsko projektno delo.



Jurjev sejem v Ptujju (foto A. Gačnik)

V prejšnjem letu se je tako "rodila" naslednja video in foto dokumentacija: pustni karnevalski utrip na Ptujju in Ormožu, otroško pustno rajanje na Ptujju, politični in strokovni nagovori ob 100. obletnici trsničarstva v Juršincih ter ob tem odprtje nove hladilnice in priložnostne razstave o trsničarstvu, prireditve Dobrote slovenskih kmetij (Ptuj), Jurijev sejem (Ptuj), Praznik vina v Podgorcih, postavljanje mlaja in kresovanje v okolici Ptujja in v Moškanjcih, dokumentiranje vojaških barikad ter vojne škode na področju občin Ptuj in Ormož, dokumentiranje razstave Pokrajinskega arhiva Ptuj Trta in vino skozi čas (sejem v Gornji Radgoni, Ljubljana), Martinovanje

v Ormožu, otvoritev vinogradniške zbirke Belokrajnskega muzeja v Metliki, detaljno dokumentiranje razstave Trgovina v Šaleški dolini (Velenje), demonstracij na Ptujju proti ponovni namestitvi vojske v prostore nekdanje vojašnice itn. Narejene je še veliko video in foto muzeološke dokumentacije (dokumentacija in analiza večih stalnih in občasnih razstav).

Ogledal in analiziral sem več muzejskih razstav: vseh tistih na Ptujju, kot tudi večine razstav v grafičnem muzeju v Rogaški Slatini (Hrana in pijača skozi stoletja ...), Velika noč (Ars sacra, MB), Na robu (MKC, MB), Jože Cebej, Ure skozi stoletja, Tendence v sodobni nemški holografiji, Kelti (Benetke), Pismo brez pisave, o ljudskih glasbilih v SEM, Trta in vino skozi čas, Slovenske Atene itn.

Pričel sem s sistematsko muzeološko analizo slovenskih muzejev ter tako že opravil nekatere analitične sondeže v muzejih: MS, Lendava, MB, CE, Velenje, Metlika in LJ. Tesnejše sodelovanje je vzpostavljeno zlasti z velenjskim muzejem oz. s Kulturnim centrom Ivan Napotnik.

Za nekaj dni sem se udeležil raziskovalnih taborov Paški Kozjak 1991 ter Markovci 1991. Glavnina mojega interesa je bila, poleg strokovne orientacije tabora, usmerjena predvsem k organizacijskim vprašanjem.

Udeležil sem se večine posvetov in predavanj v organizaciji SED, okrogle mize o slovenskem muzealstvu (Delo), okroglih miz o turizmu in kulturi na Ptujju, okroglih miz o slovenskem vinskem kozarcu (Ormož), kolokvija o regionalizmu (MB), "pokopa" ICOM-ovega jugoslovanskega nacionalnega komiteja v Zagrebu ... Udeležil sem se tudi vseh muzeoforumov, "etnoloških vzporednic" v Lendavi kot diskusant ter simpozija DMS v Šmarjeških Toplicah kot referent (performance je potekal ob zato narejenem dia programu).

V mesecu juliju sem se udeležil enomesečne mednarodne poletne šole muzeologije (ISSOM) v Brnu (ČS), ki poteka pod okriljem mednarodnih organizacij - ICOM / UNESCO.

Privatno sem se izobraževal v Romuniji, kjer me je prvenstveno zanimalo razmerje med državo in muzeji, sistemi financiranja ter tendence v nadaljnjem razvoju, predvsem pa tradicija, organiziranost in konceptualnost muzejev na prostem.

Projekt "Črna luknja, beli klin" (Erotika na Štajerskem) je momentalno "zamrznjen", zaradi pravnih in finančnih problemov, povezanih z odkupom nekdanje mestne hiše, v kateri naj bi bila inštalirana razstava. Team sodelavcev, povezanih v Interdisciplinarno sex delavnico, se bo ponovno aktiviral v letu 1993. Možna realizacija projekta se tako prenaša v leto 1994 / 95. Pasivno raziskovalno delo se kljub vsemu nadaljuje.

V okviru Zveze muzejev Slovenije sem sprejel mandataro strokovne skupine za izobraževanje. Pripravil sem obsežen program delovanja in organiziranosti te skupine, podal različne možne izobraževalne alternative, definiral kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne akcije ...



"Protivojaške" demonstracije v Ptuj (foto A. Gačnik)

Večina raziskovalne energije in kreacije je usmerjena k projektu "Zbiram - torej sem" (razstava o fenomenu zbirateljstva in privatnih zbiralcih). Realizacija projekta je povezana s prvo polovico maja 1992.

Intenzivno delo je potekalo in bo še potekalo na izdelavi muzeološkega in komunikacijskega elaborata, povezanega z novim "etnološkim" muzejem v prostorih nekdanje grajske žitnice, objektih na turnirskem prostoru in pristavi (prva delovna verzija obsega okoli 100 strani). Predpogoj za vsa nadaljnja dela je popolna izpraznitev grajske žitnice (trenutno služi kot depojski prostor večim oddelkom muzeja), zato se tudi dogovarjamo za preureditev grajskega podstrešja za depojske namene.

Izdelal sem elaborat vzporednih kulturnih aktivnosti, povezanih z razstavo "Srečanje z Jutrovim na ptujskem gradu" (Turquerije v ptujskem muzeju).

Na podlagi črno belih fotografij in glasbe sem naredil 45 minutni video dokumentarec o mednarodni poletni šoli muzeologije (ISSOM) v Brnu.

Večkrat sem aktivno sodeloval na občinskih skupščinskih sejah, namenjenih kulturi in turizmu ter objavil nekaj aktualnih ali problemskih tekstov, zlasti v lokalnem časopisju (Tednik):

-Unesco in izobraževanje / Udeležba na mednarodni poletni šoli muzeologije v Brnu na ČS, Tednik, 26. 9. 1991

"Janša - prosim" / Ptuj - mesto brez vojske, realnost ali utopija, Tednik, 16. 12. 1991

Objavljeni strokovni teksti:

-Vino in muzej / Ptujski vinološki muzej "včeraj" in "jutri" (ker "danes" ga ni), Argo, XXXI - XXXII, 1991, str. 60 - 62

-Muzeologija in barve / Belo, ki te ljubim belo oziroma bela barvna tradicija v slovenskih muzejih, Zborovanje DMS, Šmarješke Toplice, 13. do 14. november 1991, str. 5 - 12

Aleš Gačnik

V letu 1991 so na oddelku potekala sledeča dela. Pridobili smo opremo za markovške pustne orače. Izdelal jo je mojster Konrad Šmigoc iz Spuhlje. Ob pustu je bila manjša razstava mask (kurenti, rusa, picek) v avli Cankarjevega doma v Ljubljani. Razstava je bila postavljena v zvezi s tiskovno konferenco o Kurentovanju na Ptuj, ki je bila prav tako v Cankarjevem domu.

Etnološki odderek je s svojimi eksponati sodeloval na razstavi Trta in vino skozi čas, ki jo je pripravil Zgodovinski arhiv iz Ptuja. Na ogled je bila na vinskem sejmu v Gornji Radgoni in Ljubljani.

Pregledoval sem pisane vire o šemljenju na ptujskem in ormoškem področju. Na terenu sem zbiral informacije o maskah. Dokumentiral sem kurentovanje in letne sejme (Jurijev, Ožbaltov in Katarinin sejem).

Sistematsko smo uredili negativoteko, fototeko in diateko. Pričeli smo tudi s preurejanjem depojev. Izdelali smo načrte za njihovo tehnično opremo. Proti koncu leta smo pričeli z obdelavo materiala (čiščenje, fotografiranje s ČB in DIA filmi, določitev števila predmetov za konserviranje v letu 1992). Vsi podatki se bodo vnašali v računalnik. Dela smo zaradi mraza prenesli v pomlad 1992.

Sodeloval sem pri tečaju za vodnike po muzejskih zbirkah in bil mentor srednješolki pri pisanju seminarske naloge o kmečkem stavbarstvu v občini Ormož.

Andrej Brence